Raadsvergadering d.d. 14 november 2024

Aan de raad,

Onderwerp
Krediet renovatie milieustraat Laarbeek

Portefeuillehouder
J.H.C.M. Briels

Beslispunten

1. Een krediet van € 1.663.033,- beschikbaar te stellen voor de renovatie van milieustraat Laarbeek conform scenario 3B: half verhoogd modulair bordes (incl. kringloopinnamepunt);
2. De voorbereidingskosten van € 98.000,- ten laste te brengen van de egalisatiereserve afval;
3. De resterende boekwaarde van € 25.136,- ten laste te brengen van de egalisatiereserve afval.

Samenvatting
De milieustraat van Laarbeek voldoet niet meer aan de huidige en mogelijk toekomstige eisen en is daarmee niet toekomstbestendig. Zo is het voor steeds meer bezoekers lastig om de containers per trap omhoog te bereiken. Daarnaast zijn de verouderde beheerdersruimte en het KCA-depot aan vervanging toe. Hiertoe zijn eind 2023 verschillende varianten voor de renovatie uitgewerkt. De raad wordt voorgesteld krediet beschikbaar te stellen voor de realisatie van een toekomstbestendige milieustraat in Laarbeek.

Aanleiding
De milieustraat van Laarbeek is aan renovatie toe. De voorziening voldoet niet meer aan de huidige en mogelijke toekomstige eisen en is daarmee niet toekomstbestendig. Zo is het voor steeds meer bezoekers lastig om de containers per trap omhoog te bereiken. Daarnaast zijn de verouderde beheerdersruimte, hekwerk en KCA-depot aan vervanging toe. Hiertoe zijn eind 2023 verschillende varianten voor de renovatie uitgewerkt.

De milieustraat in Laarbeek is een van de 6 milieustraten in de Blink-regio die (binnenkort) aan vervanging toe is. Dit is dan ook het moment om als regio een blik te werpen op de toekomst van deze milieustraten. Om in Laarbeek en de regio een hogere circulaire ambitie te kunnen bereiken is een efficiëntieslag nodig.

Het is van belang om de milieustraat in Laarbeek zo toekomstbestendig mogelijk in te richten. Dat houdt in dat de opzet van de milieustraat geen ontwikkelingen in- of uitsluit. Deze renovatie biedt ook de mogelijkheid om bijvoorbeeld informatieborden en pictogrammen regionaal te uniformeren om zo de bewoners een betere dienstverlening te kunnen bieden. Zo wordt de begrijpbaarheid van milieustraten verhoogd om daarmee een betere afvalscheiding te realiseren en restafval te voorkomen.

In de eindrapportage scenario's milieustraat Laarbeek (bijlage 1) zijn 3 varianten onderzocht die leiden tot 5 scenario's:
1. Minimale renovatie met containerliften (1)
2. Verdiept (2A) of half verhoogd bordes (2B), beide zonder kringloopinnamepunt
3. Verdiept (3A) of half verhoogd bordes (3B), beide met kringloopinnamepunt

Voorkeursscenario 3B: half verhoogd bordes met kringloopinnamepunt is specifiek uitgewerkt in dit advies.

Scenario 1: minimale renovatie met containerliften (model Geldrop) is op verzoek vanuit de raad meegenomen en wordt samen met scenario 3A: verdiept bordes met kringloopinnamepunt verder toegelicht in bijlage 2. Hierbij wordt ook ingegaan op de financiële impact van ieder scenario.

Scenario's 2A: verdiept bordes zonder kringloopinnamepunt en 2B: half verhoogd bordes zonder kringloopinnamepunt zijn niet meegenomen. Dit omdat circulaire activiteiten zoals het inzamelen van kringloopgoederen worden uitgesloten.

Scenario 3B: half verhoogd bordes (incl. kringloopinnamepunt)
Scenario 3B gaat uit van een half verhoogd modulair bordes inclusief kringloopinnamepunt. Door te werken met een modulair bordes wordt een hoge aanpasbaarheid van de milieustraat gerealiseerd.

Tegelijkertijd wordt de milieustraat gebruiksvriendelijker en veiliger omdat inwoners en personeel het afval en grondstoffen vanaf een verhoging in de containers kunnen gooien. Hiermee realiseert Laarbeek een volwaardige toekomstbestendige milieustraat die voldoet aan de eisen van nu en lokale en regionale (circulaire) ontwikkelingen niet in- of uitsluit.

Bijkomend (financieel) voordeel is dat het bordes en KCA-depot modulair opgebouwd zijn en daarom in 60 jaar worden afgeschreven. Dit wijkt af van de afschrijvingstabel in de "Nota investeringen afschrijving en waardering gemeente Laarbeek 2019", maar dat is acceptabel omdat dit aansluit op de levensduur van deze activa welke wordt vastgesteld in de constructieberekeningen van de modulaire elementen. De financiële effecten worden verder onder Financiën toegelicht.

Schetsontwerp scenario 3B, zie bijlage 5.

Financiën
<u>Scenario 3B: half verhoogd bordes (incl. kringloop innamepunt)</u>
De financiële impact is beschreven met de volgende uitgangspunten:

- De ramingen in de eindrapportage van Modulo zijn opgesteld met een nauwkeurigheid van +/- 20%;
- De ramingen zijn gebaseerd op uitvoering in één fase;
- 9.684 woonhuisaansluitingen;
- 1% rentelast;
- Bedragen excl. BTW. De in rekening gebrachte BTW is 100% compensabel.

Scenario 3B	Ten laste van egalisatiereserve afval:	Investeringskosten:
Restant boekwaarde milieustraat	€ 25.136,00	
Eenmalige projectkosten (uitwerking def. ontwerp, opstellen bestek, aanbesteding en vergunningsaanvraag)	€ 90.000,00	
Historisch en aanvullend bodemonderzoek	€ 5.000,00	
Kappen gemeentelijke bomen	€ 3.000,00	
Investeringsraming (incl. kringloopinnamepunt)		€ 1.623.033,00
Stelpost aanpassing openbaar gebied		€ 20.000,00
Stelpost vervuilde grond		€ 20.000,00
Totaal:	€ 123.136,00	**€ 1.663.033,00**

Beschikbaar te stellen krediet: € 1.663.033
Verwachte structurele stijging van het vastrecht met ingang van 2026: **€ 7,18**

De investeringskosten van € 1.663.033 zorgen voor een kapitaallast (rente en afschrijving) van € 69.574. Als de investering in 2025 wordt gerealiseerd dan zullen de kapitaallasten structureel vanaf 2026 worden meegenomen in de raming van de tarieven afvalstoffenheffing. De eenmalige lasten van € 123.136 met dekking uit de egalisatiereserve hebben betrekking op 2025.

De beschreven financiële impact is indicatief. De hoogte van het vastrecht van de afvalstoffenheffing is namelijk van meer factoren afhankelijk dan enkel de kosten voor renovatie. Na verwerking van het voorstel resteert in de egalisatiereserve afval € 56.684,-.

Beoogd effect en/of resultaat
Een volwaardige toekomstbestendige milieustraat in Laarbeek, die voorziet in de eisen van nu en in kan spelen op lokale en regionale (circulaire) ontwikkelingen.

Argumenten
1.1 Scenario 3B draagt bij aan behalen doelstelling bestuursakkoord
Gemeente Laarbeek wil de dienstverlening naar haar burgers zo hoog mogelijk houden. In het bestuursakkoord is dan ook de afspraak gemaakt een besluit te nemen over het beschikbaar stellen van krediet voor de noodzakelijke renovatie van de milieustraat. Hierbij is de ambitie uitgesproken om een milieustraat te creëren die voorziet in de eisen van nu.

Scenario 3B, half verhoogde milieustraat incl. kringloopinnamepunt, geeft invulling aan deze ambitie. Dit scenario biedt een volwaardige milieustraat. Daarnaast biedt het plaatsen van een modulair half verhoogd bordes meer flexibiliteit dan de verdiepte variant. De modulaire elementen zijn namelijk naar behoefte te verplaatsen en/of in en uit te breiden. Dit zonder afbreuk te doen aan de voorziening en veiligheid voor bezoekers van de milieustraat.
Ook borgt een vernieuwde beheerdersruimte en KCA-depot de veiligheid van personeel en bezoekers.

1.2 Het serviceniveau wordt verhoogd
Door het realiseren van een half verhoogd bordes wordt het serviceniveau van de milieustraat verhoogd naar hedendaagse standaard. Het bordes faciliteert een gezondere werkhouding en voorkomt gevaarlijke situaties door het betreden van trappen met afval.

1.3 Laarbeek neemt de regie
We zitten in een transitie naar een circulaire economie. De milieustraat krijgt daarin een belangrijkere rol. Lokale, regionale maar ook landelijke veranderingen vragen een hoge mate van aanpasbaarheid. Daarbij beoogt gemeente Laarbeek de service naar haar burgers zo hoog mogelijk te houden terwijl mogelijk toekomstige ontwikkelingen niet worden in- of uitgesloten.

Ook in Son en Breugel is geïnvesteerd in een hoge mate van aanpasbaarheid, waar eerder al krediet beschikbaar is gesteld voor de renovatie van haar milieustraat. De verwachting is dat andere Blink gemeenten zullen volgen.

2.1 Tariefschommeling als gevolg van voorbereidingskosten worden zoveel als mogelijk beperkt
Door de eenmalige voorbereidingskosten van € 98.000,- ten laste te brengen van de egalisatiereserve afval wordt schommeling in de tarieven afvalstoffenheffing zoveel als mogelijk beperkt.

3.1 Tariefschommeling als gevolg van afboeking restant boekwaarde worden zoveel als mogelijk beperkt
Door de restant boekwaarde van de huidige milieustraat van € 25.136,- ten laste te brengen van de egalisatiereserve afval wordt schommeling in de tarieven afvalstoffenheffing zoveel als mogelijk beperkt.

Kanttekeningen
1.1 De investering betekent een lichte verhoging van de afvalstoffenheffing
Het vastrecht van de afvalstoffenheffing voor ieder huishouden zal als gevolg van de investering met € 7,18 stijgen. De afvalstoffenheffing is echter afhankelijk van meerdere factoren dan de kosten voor renovatie. De verwachte stijging van het vastrecht van de afvalstoffenheffing is dus onder voorbehoud.

1.2 Er moeten afspraken worden gemaakt voor onderhoud en keuring
Er zijn momenteel geen heldere afspraken over het onderhoud/keuring van de milieustraat. Blink neemt nu verantwoordelijkheid voor onderhoud en keuring van het KCA-depot, beheerdersruimte, hekwerk/poort, vloeistofdichte vloer en overige (roerende) zaken. Hierover zullen in de loop van het project schriftelijke afspraken worden gemaakt.
Deze kanttekening geldt voor ieder van de onderzochte scenario's. De inschatting is dat de onderhoudskosten bij scenario 3B van een vergelijkbaar niveau zijn als de huidige onderhoudskosten. Waarbij deze kosten bij scenario 1 en 3A naar verwachting hoger zullen zijn.

1.3 Het kappen van gemeentelijke bomen moet via een kapvergunning
Voor de realisatie is het aannemelijk dat de groenstroken aan weerszijde van de milieustraat verwijderd moeten worden. In deze groenstroken staan 10 gemeentelijke bomen waar een

kapvergunning voor aangevraagd moet worden. De verwachting is dat dit niet tot vertraging zal leiden. Laarbeek verplicht zichzelf de gekapte bomen te compenseren. Dit kan door opnieuw aanplanten of een bijdrage te leveren aan het bomenfonds. Verder gelden er geen beperkingen binnen de huidige afrastering van de milieustraat op het verwijderen van groen. Deze kanttekening geldt zowel voor scenario 3A als 3B.

1.4 Er is nog geen samenwerking met een kringlooporganisatie
Er is geen samenwerking met een kringlooporganisatie uit óf rondom Laarbeek. Mogelijk samenwerking(en) wordt nog onderzocht. Deze kanttekening geldt voor ieder van de onderzochte scenario's.

Vervolgstappen
De uitwerking van de herinrichting van de milieustraat Laarbeek ziet er als volgt uit:

- Besluit gemeenteraad: Q4 2024
- Uitwerking voorlopig en definitief ontwerp: Q1-2 2025
- Bestek opstellen: Q2 2025
- Aanbesteding: Q3 2025
- Vergunningaanvraag: Q3 2025
- Realisatie: Q4 2025

Bijlagen
Bijlage 1: Eindrapportage scenario's milieustraten Laarbeek (incl. ramingen)
Bijlage 2: Toelichting scenario's renovatie milieustraat Laarbeek
Bijlage 3: Voorbeeldfoto scenario 1, milieustraat Geldrop
Bijlage 4: Schetsontwerp scenario 3A
Bijlage 5: Schetsontwerp scenario 3B
Bijlage 6: Concept Raadsbesluit

Het college van burgemeester en wethouders,

gemeentesecretaris

J.W.M. van de Ven

burgemeester

Y.C.M.G. de Boer